

Antonia (Tonnie) Maria Hubertina Kuipers is geboren op 6 december 1919 in Nijmegen. Ze was de dochter van Jacob Kuipers en Josephina Maria Hubertina Maas. Ze trouwden op 18 februari 1909 in Rotterdam. Tonnie kwam uit een gezin met vijf dochters en een zoon. Haar ouders verhuisden al snel na hun huwelijk naar Nijmegen.

Voor de oorlog is Tonnie akela.

Tijdens de bezetting was ze betrokken was bij kleine verzetsdaden en heeft daarvoor kort gevangen heeft gezeten.

Eind oktober 1944 ontmoet ze in Nijmegen de Engelsman V.F.J. (Jack) Speller. Hij weigerde militaire dienst op grond van zijn pacifistische overtuiging. Later tijdens de oorlog kreeg hij twijfels. Hij kwam tot de conclusie dat het moreel noodzakelijk is iets te doen tegen het nationaalsocialisme. Begin 1944 melde hij zich als vrijwilliger bij de YMCA (Youth Men's Christian Association) en na een training ging hij met een YMCA bus naar het front om taken te vervullen zoals het serveren van thee aan de troepen. Hij volgde voornamelijk de 53rd Welsh Division. Na operatie Market Garden kreeg hij de opdracht te helpen met de opzet van een 48 hour leave

center. Dit was een rustlocatie voor soldaten die heftige ervaringen hadden meegemaakt of met wie het mentaal slecht ging. Zij konden hier twee dagen rust krijgen voor ze terug naar het front gingen. Daar ontmoette hij Tonny Kuipers, die samen met vriendin Willi actief is in het centrum. Als 'huis moeder' coördineerde ze alles wat er gebeurde in het hostel, ontving de soldaten en hielp hen met allerlei zaken zoals kleding reparaties. Beiden dragen hierbij hun Scoutinguniform. Jack regelde allerhande voorraden en benodigdheden.

Samen worden ze geliefden voor het leven en een ijzersterk team dat zich ontfermt over soldaten met wie het mentaal slecht gaat. Eerst bij de Witte Molen aan de Looimolenweg 17 in Nijmegen en later aan de Oranjesingel 42, ook wel bekend als O42. Het rustcentrum van Jack en Tonnie heeft de uitstraling van een gewone verloflocatie, zodat de jongens en mannen zo min mogelijk te maken krijgen met stigma. Het is een bewust onzichtbare vorm van frontzorg, waardoor het ook in de naoorlogse herinnering minder zichtbaar is.

Van de activiteiten van Jack tijdens de oorlog is een fotoalbum bewaard gebleven met foto's van de overstrooming van Elst, de Waalbrug in de frontlinie en de geallieerde rustcentra in De Witte Molen en O42. Het album bevat tevens prachtige beelden van de Y.M.C.A. tijdens de bevrijding van Frankrijk en België.

Tonnie en Jack trouwden na de oorlog en kregen twee dochters, Ingrid en Marcelle. Ze gingen wonen in Groot Brittannië.

Meer informatie

[Studiezaal Nijmegen - Bevolkingsregisters van de gemeente Nijmegen, 1890-1920](#)

[Unieke oorlogsfoto's Y.M.C.A. in Nijmegen | in berichten op Nijmegen-Oost.nl](#)

[De Maasbode » 19 aug 1958 - Art. 79 | Delpher](#)

[De tijd : dagblad voor Nederland » 25 mei 1970 - Art. 118 | Delpher](#)

[Huwelijk Jacob Kuijpers & Jacob Kuijpers & Elizabeth Johanna van Zijl & Josephina Maria](#)

[Hubertina Maas & Joannes Hubertus Maas & Anna Maria Hubertina Hendrix op 18 februari](#)

[1909 te Rotterdam » Open Archieven](#)

[Foto drie geallieerde militairen en een vrouw rond tafel in Leave centre Nijmegen |](#)

[Vrijheidsmuseum | CollectieGelderland](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.